

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

hæretici, vnam tantum habet naturam, vnde medius erit? & nisi ita sit medius, vt Deus sit propter diuinitatis naturâ, & homo propter humanitatis naturâ: quomodo humana in eo recôciliantur diuinis? Nam ipse veniēs prius in se humana sociavit diuinis, per vtriusq; naturæ cōiunctionem in vna persona: Deinde omnes fideles per mortē recôciliavit Deo, dum fanati sunt ab impietate quicunq; humilitatē Christi credendo dilexerunt, & diligēdo imitati sunt. Ecce hic aliquatenus insinuat, quare Christus solus mediator Dei dicitur & hominum: & secundum quam naturam mediet, scil. humanam, & cui mediet, scil. Deo Trinitati. Trinitati enim nos recôciliavit per mortem, per quam & nos redemit à seruitute diaboli. Nam vt Petrus ait, non corruptibilibus auro & argēto redempti sumus, sed pretioso sanguine agni immaculati.

2. Pet. I. d

QVOD ALIO MODO POTVIT LIBERARE hominem, & quare potius isto.

DISTINCT. XX.

De redemptione nostra facta per passionem Christi quantum ad cōgruentiam, & necessitatem.
Aug. li. 13. de Trin. c. 10. in princ.
Aug. li. predict. ca. 13. in fine. & ca. 22. cōtinuo.

SI vero queritur, Vtrum alio modo posset Deus, hominem liberare, quam per mortē Christi: Dicimus & alium modum fuisse possibilē Deo, cuius potestati cuncta subiacent: sed nostræ miseriz sanandæ cōueniētiorē modum alium non fuisse, nec esse oportuisse. Quid. n. mentes nostras tātum erigit, & ab immortalitatis desperatione liberat, quā quod tātū nos fecit Deus, vt Dei filius immutabiliter bonus, in se manens quod erat, & à nobis accipiēs quod non erat, dignatus nostrū inire confortiū, mala nostra moriēdo perferret? Est & alia ratio, quare isto potius modo, quā alio liberare voluit: quia sic iustitia superatur diabolus, non potētia. Et quomodo id factū sit explicabo vt potero. Quadā iustitia Dei in potestatē diaboli traditum est genus humanum, peccato primi hominis in omnes originaliter trāseunte, & illius debito omnes obli-

obligante. Vnde omnes homines ab origine sunt sub principe diabolo. Vnde Apostolus, Erasmus natura filii iræ: natura, scil. vt est deprauata peccato, non vt est recta creata ab initio. Modus a. ille quo traditus est homo in diaboli potestate, non ita debet intelligi tanquam Deus hoc fecerit aut fieri iusserit, sed quod tantum permiserit, iuste tamen. Illo n. deserente peccante, peccati auctor illicò inuasit: nec tamen Deus continuit in ira sua miserationes suas: nec hominē à lege suæ potestatis amisit, cum in diaboli potestate esse permisit, quia nec diabolus à potestate Dei est alienus, sicut nec bonitate. Nam qualicumq; vita diabolus vel homo nō subsisteret, nisi per eū, qui viuificat omnia. Non ergo Deus hominem deseruit, vt non se illi exhiberet Deum: sed inter mala pœnalia etiā malis multa præstitit bona, & tandem hominē quem commissio peccatorum diabolo subdidit, remissio peccatorū per sanguinem Christi data à diabolo eruit, vt sic iustitia vinceretur diabolus, non potentia. Sed qua iustitia? Iesu Christi. Et quomodo victus est ea? Quia in eo nihil dignum morte inueniens, occidit eum tamen, & vtiq; iustum est vt debitores quos tenebat, liberi dimittantur, in eum credentes, quē sine vllō debito occidit. Ideò a. potētia vincere noluit, quia diabolus vitio peruersitatis suę amator est potentia, & desertor oppugnatorq; iustitię: in quo homines magis eum imitantur, qui neglecta vel etiā perosa iustitia, potentia magis student, eiusq; vel adoptione lætantur, vel cupiditate inflammantur. Ideoque placuit Deo, vt non potentia sed iustitia vincens, hominem erueret, in quo homo eum imitari disceret. Post vero in resurrectione secuta est potentia, quia reuixit mortuus, nunquam postea moriturus. Sed nonne iure æquissimo vinceretur diabolus, si potentia tantum Christus cum illa agere voluisset? vtiq;: sed postposuit Christus quod

Ephes. 2 c
Ibid. paulo
inferius.
Ibid. cap 12.
continuo lib.
13. de Trin.

Psal. 76.

Aug. in prin-
cip. ca 13 de
Trinit.
Ibid. in prin-
cip. cap. 14.
Ibid. cap. 13.
in princ.

Ad finem c.
14. eiusdem
libri.
Ibid paulo
superius.

quod potuit, ut prius ageret, quod oportuit. Iustitia ergo humilitatis hominem liberauit, quem sola potentia æquissimè liberare potuit.

De causa inter Deum & hominem, & diabolum. B

Si enim tres illi in causam venirent, scilicet Deus, diabolus & homo: diabolus & homo quid aduersus Deum dicerent non haberent. Diabolus enim de iniuria Dei cõuinceretur: quia seruum eius, scilicet hominem, & fraudulenter abduxit, & violenter tenuit. Homo etiam iniurius Deo conuinceretur: quia præcepta eius contempnit, & se alieno dominio mancipauit. De hominis iniuria cõuinceretur diabolus: quia & illum prius fallaci promissione decepit: & post mala inferendo læsit. Iniuste ergo diabolus, quantum ad se tenebatur hominè: sed homo iuste tenebatur, quia diabolus nunquam meruit potestatem habere super hominem, sed homo meruit per culpam pati diaboli tyrannidem. Si ergo Deus, qui vtrique præerat, potentia hominem liberare vellet, sola iussione virtute hominè potuit rectissimè liberare: sed ob causam præmissam iustitia humilitatis voluit. Qui dum in carne mortali crucifixus est, iustificati sumus, id est, per remissionem peccatorum eruti de potestate diaboli: & ita à Christo iustitia, diabolus victus est, non potentia. Quomodo autem in eius sanguine nobis peccata sunt dimissa, supra expositum est.

De traditione Christi, qua facta dicitur à patre & à filio, à Iuda & à Iudæis. C

Esa. 53. b
Rom. 8 f
Ephes. 5. a
Matth. 26. d
Luc. 24. c
August. ad
versum vl-
timū Ps. 93.
Et reddet il-
lis, tom. 8,

Christus ergo est sacerdos, idemque & hostia precium nostræ reconciliationis: qui se in ara crucis non diabolo, sed Deo trinitati obtulit pro omnibus, quantum ad pretij sufficiencyam: sed pro electis tantum, quantum ad efficaciam, quia prædestinatis tantum salutem effecit. De quo & legitur, quod sit traditus à patre, & quod seipsum tradidit, & quod Iudas eum tradidit & Iudæi. Ipse se tradidit, quia sponte ad

palsio-

passionē accessit: Et pater eum tradidit, quia voluntate patris, imò totius trinitatis passus est. Iudas tradidit, prodēdo, & Iudæi instigando: & fuit act⁹ Iudæ & Iudæorū malus, & actus Christi vel patris bonus: opus Christi & patris bonū, quia bona patris & filii voluntas: malū fuit opus Iudæ & Iudæorum, quia mala fuit intētio. Diuersa fuerunt ibi facta siue opera, i. diuersi actus, & vna res siue factū, scil. passio ipsa. Idemq; doctores aliquando vniunt in facto illo patrem, filium, Iudam, Iudæos, aliquādo disiungunt. Respicientes enim ad passionem, vnum opus illorum dicunt: attendentes intētionem & actus, facta diuersa discernunt. Vnde Aug. Facta est, inquit, traditio à patre, facta est traditio à filio, facta est traditio à Iudæ: vna res facta est. Quid ergo discernit inter eos? Quia hoc fecit pater & filius in charitate, Iudas vero in prodicione. Videris quia non quid faciat homo, sed qua voluntate, cōsiderandum est. In eodē facto inuenimus Deum, quo Iudam: Deum benedicimus, Iudam detestamur: quia Deus cogitauit salutē nostram, Iudas cogitauit precium quo vendidit Dominū, filius precium quod dedit pro nobis. Diuersa ergo intētio diuersa facta facit, cum tamen sit vna res ex diuersis. Ecce vnam rem dicit ibi fuisse, & diuersa facta: quia vna ibi fuit passio, sed diuersi actus. Et actus quidem Iudæ ac Iudæorum mali, quibus operati sunt Christi passionem, quæ bonum est & opus Dei est.

Quod Christi passio dicitur opus Dei, & Iudæorum, & quomodo.

D

Passio ergo Christi & opus dicitur Iudæorum, quia ex actib. eorum prouenit: & opus Dei, quia eo auctore, i. volente fuit. Vnde Aug. Nemo aufert animam Christi ab eo, quia potestatem habet ponendi & sumendi eam. Ecce habes auctore operis. Ponet animam. Ecce habes opus auctoris. Et vt generaliter concludam, quoties in carne Christus aliquid pati-

Aug. tract.

7. ad illud

1. Ioan. 4

Quia filium

suum vni-

genitum mi-

sit in mun-

dum, to. 9:

Ioan. 10. d